Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

TER ONDERTEKENEN

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum
16 september 2022

Kenmerk
DGKE-DE / 22473817

Kopie aan
[redacted]

Bijlage(n)

nota

Beslisnota voor Kamervragen Bontenbal, tweede nota van wijziging en commissiebrief in het kader van de salderingsregeling

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

De Kamer heeft u vragen gesteld naar aanleiding van berichtgeving over energieleveranciers die over een andere periode dan een jaar salderen. Bijgaand vindt u de beantwoording van deze vragen.

Parallel ontvangt u de tweede nota van wijziging bij het wetsvoorstel voor de afbouw van de salderingsregeling, waarin expliciet gemaakt wordt dat salderen op jaarbasis moet gebeuren.

Tevens reageert u op het verzoek van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat om te reageren op het voorstel uit de sector voor het afbouwen van de salderingsregeling.

In week 39 wordt het Kamerdebat over de afbouw van de salderingsregeling verwacht.

Geadviseerd besluit

1. Beantwoording Kamervragen: u wordt geadviseerd bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen van het lid Bontenbal (CDA) te ondertekenen.
2. Tweede nota van wijziging: naar aanleiding van berichtgeving over salderen over een andere periode dan een jaar is onderzocht hoe expliciet te maken dat salderen op jaarbasis moet gebeuren, zoals oorspronkelijk de intentie van de wet was. Geadviseerd wordt in te stemmen met bijgevoegde tweede nota van wijziging, waarin geregeld wordt dat saldering op jaarbasis dient plaats te vinden en een grondslag wordt opgenomen voor de berekening van de jaarlijkse leveringskosten.

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Kenmerk
DGKE-DE / 22473817

3. Commissiebrief voorstel uit sector: de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft verzocht te reageren op het voorstel uit de sector met betrekking tot de afbouw van de salderingsregeling. Dit voorstel brengt grote onzekerheden en kosten met zich mee en u wordt daarom verzocht akkoord te gaan met bijgevoegde brief, waarin vastgehouden wordt aan het wetsvoorstel.

Kernpunten

Beantwoording Kamervragen Bontenbal:

- Uw ministerie alsook de Autoriteit Consument en Markt (ACM) hebben signalen ontvangen dat energieleveranciers over een andere periode salderen dan een jaar. Het lid Bontenbal (CDA) heeft hierover Kamervragen gesteld.
- In de beantwoording geeft u aan dat uit de wet niet expliciet volgt over welke periode de saldering van de hoeveelheid ingevoede en onttrokken elektriciteit dient plaats te vinden, maar dat dit wel duidelijk blijkt uit het amendement waardoor de salderingsregeling in 2004 van kracht is geworden.
- Totdat de regeling volledig is afgebouwd, is het de bedoeling dat de regeling wordt toegepast zoals deze oorspronkelijk was beoogd én zoals deze sinds 2004 ook consequent is toegepast.
- U geeft aan dat u daarom van plan bent dit expliciet te maken door via een tweede nota van wijziging in het voorliggende wetsvoorstel artikel 31c van de Elektriciteitswet 1998 hierop aan te passen.
- In deze tweede nota van wijziging neemt u tevens op dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld over de berekening van de jaarlijkse leveringskosten.

Tweede nota van wijziging:

- Gebleken is dat het huidige artikel 31c, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 leidt tot onduidelijkheid over hoe gesaldeerd moet worden. Via deze nota van wijziging is daarom in het wetsvoorstel opgenomen dat voor de facturering en inning wordt uitgegaan van de jaarlijkse leveringskosten aan de hand van saldering over het hele jaar.
- Het voorgestelde vierde lid van artikel 31c bevat een grondslag om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels te kunnen stellen over de hoogte en de berekening van de redelijke vergoeding. Hier wordt aan toegevoegd dat die regels ook betrekking kunnen hebben op de berekening van de leveringskosten. Met Financiën is afgestemd dat middels deze grondslag kan worden aangesloten bij de werkwijze van de energiebelasting, omdat anders de uitvoerbaarheid onder druk komt te staan door verschillende tijdsperioden voor het afrekenen van belasting en levering.
- Aan de voorgestelde wijziging van artikel 31c van de Elektriciteitswet 1998 is een vijfde lid toegevoegd. Dat artikel bepaalt dat als de overeenkomst tussen leverancier en kleinverbruiker voor afloop van het jaar wordt beëindigd, de berekening van de leveringskosten slechts plaatsvindt over het deel van het jaar waar de overeenkomst betrekking op heeft.

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Kenmerk
DGKE-DE / 22473817

- Een alternatieve optie is om salderen over een andere periode dan een jaar toe te staan. Echter, de intentie van de salderingsregeling is dat de hoeveelheden op jaarbasis gesaldeerd moeten worden, zodat het overschot aan opwekking in de zomer kan worden gesaldeerd tegen het overschot aan afname in de winter. Dit blijkt ook uit de wijze waarop de salderingsregeling tot voor kort werd uitgevoerd: de ingevoede en onttrokken elektriciteit werden gesaldeerd op de jaarnota. Wanneer een overschot aan opwekking in de zomer niet gesaldeerd kan worden tegen het overschot aan afname in de winter, leidt dat tot een hogere energierekening voor de consument.
- Tot slot waren het eerste en tweede lid verschillend geformuleerd, waardoor de leden tot verschillende uitkomsten leidden. Dit is met de onderhavige nota van wijziging hersteld, zodat de afbouw op de juiste wijze plaatsvindt.

<u>Commissiebrief voorstel uit sector</u>:

- Holland Solar heeft een voorstel gedaan voor een andere manier van afbouwen van de salderingsregeling.
- In dit voorstel wordt de salderingsregeling opgesplitst in een leveringsdeel (de vergoeding van het kale leveringstarief door de energieleverancier) en een fiscaal deel (de energiebelasting en opslag duurzame energie).
- Het voorstel ziet op het geheel vrijgeven van het leveringsdeel per 2025. De leverancier kan dan zelf de hoogte van de tarieven voor leveren en terugleveren bepalen. Het fiscale deel blijft in het voorstel daarentegen behouden tot 2031, waarna het in een keer wordt afgeschaft.
- Dit betekent dat de rekening voor de kosten van de salderingsregeling volledig bij de belastingbetaler komt te liggen gedurende de zes jaar vanaf 2025 tot 2031.
- Er zit een grote onzekerheid in het vrijgeven van het leveringsdeel – en daarmee de terugverdientijd van investeringskosten. Wanneer leveranciers kiezen voor een lage terugleververgoeding kan de terugverdientijd oplopen tot meer dan 10 jaar in 2030 (zie Figuur 1). Dit raakt alle huishoudens met zonnepanelen én de huishoudens die komende jaren zouden willen investeren in zonnepanelen.
- Daarnaast is een belangrijk nadeel van het voorstel uit de sector dat het grote kosten met zich meebrengt voor de belastingbetaler. De derving die ontstaat door het volledig salderen van het fiscale deel tot 2031 kost naar schatting minimaal honderden miljoenen euro's per jaar. Tot 2031 gaat het cumulatief om bijna 2 miljard euro.[1]

[1] Deze inschatting is gebaseerd op prognoses over de totale opwek van zonne-energie uit de KEV2021, in het najaar volgt een update van deze prognose in de KEV2022.